Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

26 234 Vergaderingen Interim-Committee en Development Committee

Nr. 280

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2023

Hierbij informeer ik u, mede namens de Minister van Financiën, over de Voorjaarsvergadering van de Wereldbank van 10 tot en met 14 april 2023, in het bijzonder de bijeenkomst van het *Development Committee* (DC) op 12 april 2023. Zoals aangegeven in de brief aan uw Kamer met de inzet voor de Voorjaarsvergadering[1], stonden er twee onderwerpen op de agenda van het DC: (i) het hervormingsproces *Evolving World, Evolving MDBs* en (ii) de implementatie van de aanbevelingen van de *Capital Adequacy Framework Review* van de G20. De aandacht ging ook uit naar de Russische invasie in Oekraïne, onder meer bij een aan wederopbouw van dit land gewijde rondetafelconferentie. Deze Voorjaarsvergadering was de laatste onder het leiderschap van president David Malpass. Op 3 mei is de Amerikaan Ajay Banga tot nieuwe president van de Wereldbank Groep gekozen.
Het DC sloot ook dit keer af zonder communiqué, omdat geen overeenstemming kon worden bereikt over de bewoording van de Russische invasie in Oekraïne. In plaats daarvan werd een voorzittersverklaring verspreid.[2] Tevens verwijs ik hierbij naar de schriftelijke verklaring van de Nederlandse kiesgroep[3] en mijn interventie tijdens het DC.[4]

[1] Kamerstuk 26 234, nr. 276
[2] https://www.devcommittee.org/sites/dc/files/download/Statements/2023–04/DC-S2023%200034%28E%29%20DC%20Chair%20for%20SM%202023%20Spring%20statement.pdf
[3] https://www.devcommittee.org/sites/dc/files/download/Statements/2023–04/DCS2023–0015-Netherlands.pdf
[4] https://www.government.nl/documents/speeches/2023/05/17/speech-by-the-minister-for-foreign-trade-and-development-cooperation-liesje-schreinemacher-at-the-meeting-of-the-world-bank-group-development-committee

kst-26234-280
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2023

1. Evolving World, Evolving MDBs en Capital Adequacy Framework review.

Tijdens de Jaarvergadering in oktober 2022 verzochten een aantal aandeelhouders, waaronder Nederland, de Bank om hervormingsvoorstellen uit te werken die de Bank beter in staat stellen het hoofd te bieden aan de vele crises en wereldwijde uitdagingen die zich voordoen en die het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen (*Sustainable Development Goals – SDG's*) in de weg staan, zoals klimaatverandering, fragiliteit en pandemieën. De Bank presenteerde daarop een routekaart met enkele voorstellen voor aanpassingen op het gebied van (i) doelstelling en visie, (ii) de operationele werkwijze en (iii) het financiële model van de Bank. Tijdens de Voorjaarsvergadering rapporteerde de Bank over de status van de diverse plannen en voorstellen uit de routekaart. Ook werd gesproken over aanpassingen van het kapitaalraamwerk van de Bank, gebaseerd op het G20-rapport *Boosting MDBs» Investing Capacity: An Independent Review of Multilateral Development Banks» Capital Adequacy Frameworks*. Hiermee kan de Bank reeds gemobiliseerd kapitaal efficiënter inzetten en zo zonder additioneel geld van donorlanden haar financiële slagkracht vergroten.

In zijn laatste openingsstatement als president van de Wereldbank ging David Malpass in op de lager dan verwachte wereldwijde economische groei en de aanhoudende schuldenproblematiek in opkomende economieën en lage-inkomenslanden. Hij plaatste het hervormingsproces in dit kader en hij gaf een overzicht van de voorlopig behaalde resultaten: meer aandacht voor duurzaamheid, inclusiviteit en weerbaarheid bij armoedebestrijding als vervat in de huidige missie van de Bank; het bedienen van alle klantlanden: lage-inkomenslanden èn middeninkomenslanden; meer en gestandaardiseerd gebruik van instrumenten zoals de *Country Climate and Development Reports* (CCDRs) van de Bank; meer focus op het aantrekken van privaat kapitaal en betere samenwerking tussen de verschillende onderdelen van de Bank.

De aandeelhouders onderschreven breed het belang van hervormingen van de Bank, met focus op armoedebestrijding in samenhang met mondiale uitdagingen, zoals klimaatverandering. Zij spraken zich positief uit over de ambitie en geboekte vooruitgang in het hervormingsproces en vroegen het management van de Bank om tijdens de komende jaarvergadering in Marrakesh in oktober 2023 met een werkplan met gedetailleerde maatregelen te komen. Dit plan zal ook aandacht moeten besteden aan concrete voorstellen voor balansoptimalisatie en andere aanbevelingen uit de *Capital Adequacy Framework review* van de G20, zoals het schrappen van de *Statutory Loan Limit* uit de statuten van de Bank en de verlaging van de *equity to loan ratio* van de Bank van 20% naar 19%, waarmee jaarlijks zo'n USD 4–5 miljard vrijkomt aan extra leencapaciteit.

In mijn statement heb ik steun uitgesproken voor Oekraïne. Ook heb ik het hervormingsproces van de Bank verwelkomd en daarbij benadrukt dat de Bank de belangen van alle klanten – zowel de lage- als middeninkomenslanden – dient te behartigen en voldoende aandacht moet besteden aan kwetsbare groepen. Hierbij heb ik om speciale aandacht gevraagd voor vrouwen in Afghanistan en de positie van de LGBTIQ+-gemeenschap in Oeganda. Daarnaast heb ik aangegeven dat de Bank zich meer moet richten op het aantrekken van privaat kapitaal en het ondersteunen van lenende landen bij het genereren van binnenlandse financiële middelen. Tenslotte heb ik de aanscherping van de huidige doelstellingen van de Wereldbank onderschreven, die moet leiden tot een inclusievere en weerbaardere Bank.

2. Rondetafelconferentie wederopbouw Oekraïne

Voorafgaand aan de bijeenkomst van het *Development Committee* vond de derde ministeriële rondetafelbijeenkomst voor steun aan Oekraïne plaats, bijeengeroepen door Oekraïne en de Bank. Nederland vertegenwoordigt Oekraïne bij de Wereldbank. Oekraïne heeft meer dan USD 20 miljard aan steun van deze instelling ontvangen sinds de start van de Russische agressieoorlog.

Vertegenwoordigers van de internationale donorgemeenschap en van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD), de Europese Investeringsbank (EIB) en de Bank van de Raad van Europa (CEB) gaven hun visie op de financiële steun voor de noden op korte termijn en de wederopbouw van Oekraïne. De Oekraïense Minister van Financiën ging aan de hand van de recente *update* van de *Rapid Development Needs Assessment*[5] in op de noden van Oekraïne en de situatie in prioritaire sectoren als huisvesting, energie, transport en landbouw. Het *Needs Assessment* beraamt de behoeften alleen voor 2023 al op EUR 14,1 miljard. Algemeen bestond waardering voor de regering, die ondanks de zware en moeilijke omstandigheden in staat is gebleken de belastinginkomsten op peil te houden, te voldoen aan de buitenlandse financiële verplichtingen en de salarissen van onder meer leraren, overheidspersoneel en pensioenen uit te blijven keren.

Belangrijke constateringen in de bijeenkomst waren (i) de noodzaak om Oekraïne te blijven ondersteunen bij duurzaam herstel en wederopbouw en (ii) het belang van betrekken van de private sector bij herstel en wederopbouw van het land.

De internationale *Ukraine Recovery Conference* (Londen, 21–22 juni 2023) zal daarom in het teken staan van duurzaam lange-termijnherstel en van het aantrekken van privaat kapitaal.

Nederland heeft een bijdrage van EUR 60 miljoen aan het *Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund* (URTF) van de Wereldbank aangekondigd, bovenop de eerder aan dit fonds beschikbaar gestelde bijdrage van EUR 90 miljoen die is gebruikt om de winter door te komen. Met deze extra bijdrage zal de Bank projecten uitvoeren op het gebied van gezondheidszorg, mobiliteit, energie, landbouw en onderwijs. Daarnaast werd *en marge* van de voorjaarsvergadering een overeenkomst met de *International Finance Corporation* (IFC, het bedrijfslevenloket van de Bank) getekend, ter bezegeling van de bijdrage van EUR 40 miljoen aan het *Economic Resilience Action Program* (ERA) van de IFC in Oekraïne. ERA richt zich op het adresseren van de behoeften van de private sector in Oekraïne. Met de Nederlandse bijdrage stelt IFC agribusiness-bedrijven in Oekraïne in staat hun activiteiten voort te zetten, hetgeen cruciaal is voor economische zelfredzaamheid. De garantstelling van IFC stelt deze bedrijven in staat leningen aan te gaan waarmee ze zaaigoed en materieel kunnen kopen en schade kunnen herstellen.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

[5] https://documents1.worldbank.org/curated/en/099184503212328877/pdf/P1801740d1177f03c0ab180057556615497.pdf